

Tabelul
obiecțiilor și propunerilor la proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
Curtea de Apel Bălți	1. Obiecții nu sînt	1. Se ia act.
Judecătoria Militară	2. Obiecții nu sînt	2. Se ia act.
Judecătoria Vulcănești	3. Obiecții nu sînt	3. Se ia act.
Judecătoria Orhei	4. Obiecții nu sînt.	4. Se ia act.
Judecătoria Strășeni	5. Obiecții nu sînt.	5. Se ia act.
Judecătoria Călărași	6. Colectivul judecătorei nu este de acord cu legea ce interzice comunicarea judecătorilor cu participanții la proces și alte persoane terțe, întrucît în condițiile existente la ziua de astăzi în sediul judecătorei nu este o intrare separată pentru judecători, iar birourile judecătorilor nu sînt separate de celelalte încăperi ale judecătorei cum ar fi holul, sălile de judecată. Astfel, în mod evident, e inevitabil contactul judecătorilor cu participanții la proces sau a altor persoane terțe și cel mai neînsemnat contact, adică o simplă salutare ar putea fi luată în considerație ca o abatere de la lege.	6. Nu se acceptă. Prevederile propuse prin proiect au drept scop să elimine presiunile nejustificate sau influențele nepotrivite asupra judecătorilor în procesul de înfăptuire a justiției. În ultima versiune a proiectului fost prevăzut că orice comunicare cu judecătorul care privește o cauză concretă, aflată în procedura acestuia, să aibă loc doar în condițiile prescrise de regulile de procedură. Orice comunicare privitoare la un caz concret se va face în scris, iar toate aceste comunicări vor fi anexate, în mod obligatoriu la dosar. O asemenea formulă a fost recomandată și de expertul Consiliului Europei, urmînd și textul Principiilor de la Bangalore care stabilesc în mod expres că <i>"Principiul imparțialității interzice în general comunicările cu caracter privat dintre judecător și orice parte la proces, reprezentanți legali ai acestora, martori sau jurați. Dacă instanța primește o asemenea comunicare privată, este important să se asigure că celelalte părți interesate sînt informate în mod complet și prompt și că comunicarea este consemnată în mod corespunzător în evidențele instanței."</i>
Curtea Supremă de Justiție	7. La Art. II art. 22 lit. c) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii urmează a fi exclus – or, prin amendamentul respectiv se aduce atingere statutului judecătorului privind independența (art. 116 (1) din Constituție). Considerăm că întrucît nu este elaborat un mecanism despre metodele de probațiune și mijloacele de	7. Se acceptă. Lit. c) a din versiunea finală a modificărilor propuse pentru art. 22 din Legea 947 cu privire la CSM a fost revăzută, fiind stabilită posibilitatea sancționării judecătorilor în cazul în care

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>probă privind probarea corespunderii sau necorespunderii realității a informațiilor privind comunicarea interzisă, există riscul luării unor decizii arbitrare în acest sens, pentru care judecătorul va fi sancționat disciplinar nejustificat.</p> <p>8. La art. III Cu privire la propunerea autorului proiectului de a completa Codul penal cu art. 106/1 „Confiscarea extinsă”, art. 330/2 „Îmbogățirea ilicită”, Curtea Supremă de Justiție nu este de acord nici cu această inițiativă legislativă, deoarece reglementările respective contravin Constituției Republicii Moldova, Declarației Universale a Drepturilor Omului și jurisprudenței Curții Constituționale.</p>	<p>aceștia nu au comunicat în modul stabilit despre admiterea comunicării interzise.</p> <p>8. Nu se acceptă. Nu este clar căror prevederi concrete ale documentelor internaționale enunțate contravin art. 106/1 și 330/2 din proiect. Or, așa cum a fost menționat și în Nota informativă la proiect, aceste două completări rezultă anume din prevederile unor documente internaționale, ratificate de Republica Moldova fără a formula careva rezerve privind unele prevederi ale acestor documente, cum ar fi art. 20 din Convenția ONU împotriva corupției, precum și Convențiile civilă și penală ale Consiliului Europei privind corupția, precum și Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului.</p>
Ministerul Afacerilor Interne	9. Nu sunt obiecții.	9. Se ia act.
Serviciul de Informații și Securitate	<p>10. Art. I, se propune de completat cu următoarele prevederi: la articolul 6, alineatul (1) se completează cu litera g), care va avea următorul cuprins: „g) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).”;</p> <p>11. Art. I, la articolul 15, alineatul (1) se completează cu litera j), care va avea următorul cuprins: „j) să participe la testarea cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).”</p> <p>12. La Art. II: art. 22¹ din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 reglementează examinarea, de către Consiliul Superior al Magistraturii, a informațiilor privind comunicarea interzisă cu judecătorii. În acest context, nu este clară procedura de informare a Consiliului cu privire la comunicarea interzisă dintre un judecător cu un participant la proces și alte persoane</p>	<p>10. Se acceptă.</p> <p>11. Nu se acceptă Potrivit conceptului proiectului legii, se propune ca testarea la poligraf să fie aplicată doar candidaților la funcția de judecător, respectiv, o asemenea prevedere a fost propusă pentru art. 6 alin. (1) al Legii cu privire la statutul judecătorului. Deoarece art. 15 se referă la obligațiile judecătorilor în exercițiu, considerăm inacceptabilă o asemenea obligație expresă.</p> <p>12. Se acceptă. Versiunea finală a proiectului a fost completată cu prevederea respectivă. „(2) În cazul în care a fost admisă comunicarea interzisă dintre un judecător cu un participant la proces și alte persoane</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>terțe, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică. Or, modificările de la art. I al proiectului (art. 15 alin. (2) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995) stabilesc obligativitatea informării Consiliului Superior al Magistraturii doar în cazul în care comunicarea a avut loc cu președintele instanței. În celelalte cazuri, judecătorul informează președintele instanței, fără a fi instituită obligativitatea ultimului de a informa ulterior Consiliul Superior al Magistraturii. Întrucât, din prevederile art. 22¹, rezultă că toate cazurile de comunicare a judecătorilor cu participanții la proces și alte persoane terțe urmează a fi examinate de către Consiliu, considerăm oportună includerea în sarcina președintelui instanței a obligației de informare a Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la aceste situații.</p>	<p>terțe, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică, în condițiile alin. (3¹) art. 8, judecătorul este obligat să informeze președintele instanței în aceeași zi despre producerea acestui fapt, în formă scrisă <u>După informarea despre faptul comunicării interzise cu judecătorul, președintele instanței este obligat să remită informația respectivă Consiliului Superior al Magistraturii.</u> În cazul în care comunicarea a avut loc cu președintele instanței, atunci președintele instanței trebuie să informeze Consiliul Superior al Magistraturii imediat, în formă scrisă."</p>
	<p>12. La Art. II: prevederea art. 22¹ alin. (2) lit. c) nu este clară, în partea ce vizează textul „în cazul în care informațiile privind comunicarea interzisă nu corespund realității”. Astfel, din prevederea dată ar rezulta că în cazul recepționării de către Consiliul Superior al Magistraturii a unei informații cu privire la o comunicare a unui judecător cu un participant la proces, care, de fapt, nu s-a adevărit/nu a avut loc, judecătorul respectiv ar putea fi sancționat disciplinar, fapt inechitabil. Astfel, pentru a nu admite interpretări extensive, prevederea vizată urmează a fi concretizată</p>	<p>12. Se acceptă. A se vedea comentariile de la p. 7 al prezentei Sinteze.</p>
	<p>13. La Art. III: în redacția propusă la alin. (3) al art. 64 din Codul penal al Republicii Moldova, urmează a fi păstrată specificarea potrivit căreia la calcularea amenzii se ia drept bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii;</p>	<p>13. Se acceptă. Versiunea propusă în proiect pentru alin. (3) a art. 64 va avea următorul cuprins: „(3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 150 la 1000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material până la 10 000 unități convenționale, <u>luindu-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.</u>”</p>
	<p>14. La Art. III: la art. 106¹ alin. (2) lit. b), considerăm necesară includerea condiției, cu privire la existența probelor ce ar dovedi proveniența bunurilor din activitățile infracționale indicate la alin. (1) al aceluiași articol, în baza cărora se formează convingerea judecătorului, pentru a exclude cazurile de abuz. De asemenea, prevederile art. 106¹ urmează a fi analizate suplimentar în contextul prevederilor art. 46 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, care instituie caracterul licit al dobândirii averii, pentru a nu admite eventuale încălcări ale dreptului de</p>	<p>14. Se acceptă parțial. Art. 106/1 alin. (2) lit. b) a fost revăzut Privitor la compatibilitatea prevederilor proiectului articolului 46 al Constituției, reiterăm constatările Curții Constituționale invocate și în nota informativă la proiect: <u>„măsura confiscării este reglementată constituțional doar în cazul săvârșirii unor infracțiuni sau contravenții, adică în situații constatate, în condițiile legii, ca reprezentând fapte cu un anumit grad de</u></p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>proprietate, în special, când aceasta aparține unor terțe persoane și nu condamnatului.</p> <p>15. La Art. III: prin modificările de la art. 324 și 325 a fost modificat conceptul sancțiunii, prin stabilirea pedepsei cu închisoare ca pedeapsă alternativă. În viziunea noastră, urmează a se menține conceptul actual al sancțiunii în cazul infracțiunilor de corupție, potrivit căruia pedeapsa de bază este pedeapsa cu închisoarea, iar amenda și privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate – ca pedepse complementare, deoarece este mai aspru și are un efect preventiv mai puternic;</p>	<p><i>pericol social</i>”.</p> <p>15. Se acceptă.</p>
	<p>16. La Art. III: la art. 328, în modificarea propusă la sancțiunea alin. (3) se va revede sintagma „de pînă la 5 ani”, deoarece aceasta nu se conține în redacția actuală a alin. (3);</p>	<p>16. Se acceptă.</p>
	<p>17. La Art. III: de asemenea, „de pînă la 5 ani”, nu se conține nici în redacția în vigoare a art. 329 alin. (1), motiv pentru care urmează a fi revăzut textul modificării propuse.</p>	<p>17. Se acceptă.</p>
	<p>18. La Art. IV: art. 13 se completează cu o nouă literă, c), cu următorul cuprins: „c) în cazul procurorilor și judecătorilor, la promovarea acestora în funcție”; art. 15 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Refuzul testării benevole, inițiată în cazul procurorului și judecătorului, la promovarea acestuia în funcție, îl va plasa în minoritate în raport cu alți judecători ce candidează la aceeași funcție și care au acceptat testarea benevolă.”</p>	<p>18. Nu se acceptă. A se vedea comentariile de la p. 11 al prezentei Sinteze.</p>
	<p>19. La Art. V: a) completarea propusă la art. propusă la art. 39 alin. (2⁴), care instituie testarea la poligraf ca element obligatoriu al verificării titularilor și candidaților la funcții publice, necesită a fi revăzută, deoarece nu corelează cu conceptul Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice. Potrivit art. 6 al Legii nominalizate, organul de verificare este desemnat Serviciul de Informații și Securitate, pe când testarea la poligraf urmează să o îndeplinească specialistul atestat pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor; b) suplimentar, propunem de a completa proiectul cu următoarele amendamente: art. 36 alin. (1) se completează cu litera h), care va avea următorul cuprins: „h) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).”; art. 54 se completează cu litera g), care va avea următorul cuprins: „g) să participe la testarea cu utilizarea detectorului comportamentului simulat</p>	<p>19. Se acceptă parțial.</p>

Autorul-avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>(poligrafului) ”.</p> <p>20. Proiectul urmează a fi completat cu următorul articol: „Art. VI – La articolul 5 litera a) din <i>Legea nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice</i> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 41/44, art. 118), sintagma „in anexa nr. 2 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” se substituie cu sintagma „in anexa Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică”;</p>	<p>19. Nu se acceptă. Modificarea respectivă nu poate fi operată în contextul proiectului în cauză și nu ține de obiectul acestuia.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>21. La Art. I pct 1: - autorul prevede drept cumulativă condiția (pentru aplicarea interdicției) ca acea comunicare a judecătorilor cu alte persoane să fie legată de un caz sau o problemă particulară și/sau de un rezultat probabil al dosarului... Recomandăm autorului să excludă conjuncția „și”, astfel încât să fie suficientă fie legătura cu un caz sau o problemă particulară, fie cu un rezultat probabil al dosarului.</p>	<p>20. Se acceptă</p>
	<p>22. La Art. II din proiectul de lege: - este prevăzut termenul de 15 zile pentru examinarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a informației privind comunicarea interzisă dintre judecător și alte persoane. Considerăm că acest termen este unul exagerat. Pentru a exclude posibilele consecințe negative ale unei astfel de comunicări este necesară reacționarea promptă a Consiliului Superior al Magistraturii. Recomandăm substituirea cifrei „15” cu cifra „5”.</p>	<p>21. Nu se acceptă. Termenul respectiv este un termen rezonabil care permite efectuarea unor verificări prealabile care ar constata faptul comunicării interzise cu judecătorul.</p>
	<p>23. La Art. III pct. 3 din proiect: se propune completarea Codului penal nr. 985-XV din 18.04.2002 cu un articol nou 106¹ „Confiscarea extinsă”. Autorul proiectului nu a prevăzut însă și completarea art. 98 alin. (2) din Codul penal nr. 985-XV din 18.04.2002 care enumeră măsurile de siguranță. Recomandăm autorului să completeze art. 98 alin. (2) cu o nouă literă referitoare la „confiscarea extinsă”.</p>	<p>23. Se acceptă.</p>
	<p>24. la art. 106¹ alin. (1) autorul prevede categoriile de infracțiuni în cazul cărora se va aplica confiscarea specială. La lit. e), k), l) și m) de la alin. (1) autorul se referă la infracțiunea de spălare a banilor, evaziune fiscală, insolvabilitate intenționată, infracțiuni privind regimul vamal (contrabanda, eschivarea de la achitarea plăților vamale), care sunt prevăzute la Capitolul X „Infracțiuni economice” din Partea specială a Codului penal. La lit. h) autorul se referă în general la infracțiunile cu caracter economic. De asemenea, la lit. j) autorul menționează infracțiunile de corupție, cele conexe infracțiunilor de corupție și infracțiunile în legătură cu infracțiunile de corupție, care sunt prevăzute la Capitolul XV „Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică”. Recomandăm autorului să enumere infracțiunile respective fie în</p>	<p>24. Se acceptă</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>dependență de obiectul juridic generic (de grup) al infracțiunilor, conducându-se de clasificarea infracțiunilor din Partea specială a Codului penal, fie de obiectul juridic special al infracțiunii, menționând în mod expres componența de infracțiune.</p>	
	<p>25. la lit. a) a alin. (2) al art. 106¹ este prevăzută drept condiție pentru aplicarea confiscării extinse deținerea unor bunuri a căror valoare depășește veniturile legale ale persoanei condamnate și acestea au fost dobândite într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii. Activitatea infracțională a persoanei condamnate poate dura o perioadă ce depășește termenul propus de „5 ani”. Autorul proiectului nu aduce argumente ce ar justifica stabilirea anume a acestui termen. Documentar persoana poate modifica datele încât bunurile deținute să nu se încadreze în termenul propus de către autor.</p> <p>Considerăm acest termen ca fiind unul nejustificat și restrictiv. Recomandăm autorului să excludă acest termen de la lit. a) a alin. (2) al art. 106¹.</p> <p>26. O altă condiție prevăzută de autorul proiectului pentru aplicarea confiscării extinse este ca valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată să depășească „în mod vădit” veniturile obținute de aceasta în mod legal. Condiția pentru aplicarea confiscării extinse trebuie să fie una foarte clară pentru a exclude careva abuzuri. Cuvintele „în mod vădit” sunt ambigui deoarece nu permit stabilirea exactă a acelei valori, depășirea căreia va permite aplicarea confiscării speciale. În acest caz, se va lăsa la discreția judecătorului să aprecieze dacă valoarea bunurilor dobândite depășește „în mod vădit” sau nu veniturile obținute. Recomandăm autorului să stabilească o valoare exactă care să excludă orice apreciere discreționară din partea judecătorilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Stabilirea în lege, cu precizie, a limitei de 5 ani anteriori comiterii infracțiunii, precum și fixarea de către legiuitor, cu aceeași precizie, a momentului emiterii actului de sesizare a instanței constituie premise pentru formarea unei jurisprudențe unitare, pentru evitarea divergențelor în interpretarea perioadei pe care instanțele judecătorești o iau în considerare pentru a stabili existența unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit. Fixarea acestor limite de timp are, în același timp, rolul de a facilita proba existenței unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit.</p> <p>26. Nu se acceptă.</p> <p>Stabilirea caracterului „vădit”, revine instanței de judecată, care de fiecare dată, pentru circumstanțe concrete va cerceta și va constata depășirea „vădită” a veniturilor în raport cu bunurile dobândite. A se vedea în acest sens și alin. (4) pentru art. 106¹ din proiect privind căruia la stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite, instanța de judecată va avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, precum și de membrii de familie ai acesteia și de persoanele cu care persoana condamnată a stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți ori dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu aceasta.</p>
	<p>27. la alin. (3) al art. 106¹:</p> <p>Bunurile ce provin din activități ilegale pot fi transferate nu doar către un membru de familie, unei persoane apropiate sau persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul, dar și oricărei persoane care acceptă bunurile știind despre dobândirea ilegală a acestora. Recomandăm autorului să prevadă la alin. (3) și confiscarea bunurilor provenite din activitatea ilegală, care se află la o altă persoană (decât persoana condamnată, un membru al familiei acesteia sau o</p>	<p>27. Se acceptă parțial.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	persoană juridică asupra căreia aceasta deține controlul) care le-a acceptat știind despre dobândirea ilegală a acestora.	
	<p>28. la alin. (6) al art. 106¹ autorul se referă doar la situația când bunurile supuse confiscării nu se găsesc și în locul acestora se confiscă banii și bunurile ce acoperă valoarea lor. Bunurile rezultate din activitățile ilegale se pot combina cu bunuri obținute din activități legale, astfel încât să nu poată fi făcută o distincție între acestea. Potrivit art. 31 par. 5 din Convenția ONU împotriva corupției „dacă produsul infracțiunii a fost amestecat cu bunuri achiziționate în mod legal, aceste bunuri, fără prejudicierea competențelor de blocare sau de sechestr, pot fi confiscate până la concurența valorii estimate a produsului cu care a fost amestecat”. Aceiași prevedere se regăsește și la art. 5 lit. b din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, care prevede că „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a se asigura că măsurile privind blocarea, punerea sub sechestr și confiscarea includ, de asemenea: ... b) bunurile obținute licit, în cazul în care produsele au fost amestecate, în totalitate sau în parte, cu astfel de bunuri, până la valoarea estimată a produselor...” .</p> <p>Recomandăm autorului să se refere la alin. (6) și la situația când bunurile dobândite din activități infracționale au fost combinate cu bunurile obținute legal de persoana condamnată.</p>	28. Se acceptă.
	<p>29. Pentru aplicarea eficientă a confiscării extinse a bunurilor provenite din activități ilegale, este necesară întreprinderea promptă a unor măsuri pentru depistarea și sechestrarea acestor bunuri încă de la începerea urmăririi penale.</p> <p>Conform art. 4 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a permite identificarea, urmărirea, blocarea sau punerea <u>imediată</u> sub sechestr a bunurilor care fac obiectul confiscării, îndeosebi pentru a facilita aplicarea unei măsuri ulterioare de confiscare”.</p> <p>Și Convenția ONU împotriva corupției prevede la art. 31 par. 2 că „Fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a permite identificarea, localizarea, blocarea sau sechestrul bunurilor ce provin din infracțiunile de corupție, în scopul eventualei confiscări”. În acest context, recomandăm autorului să prevadă la art. 202 și 203 din Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003 aplicarea măsurilor asiguratorii de către organul de urmărire penală și respectiv punerea sub sechestr pentru a asigura eventuala confiscare extinsă.</p>	29. Se acceptă.
	<p>30. Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului prevede la art. 7 par. 3 că „Fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare,</p>	30. Se acceptă.

Autorul avizului	Conținutul obiectiei/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>care să permită folosirea tehnicilor speciale de investigare pentru a facilita identificarea și urmărirea produselor și strângerea probelor privind aceste produse, cum ar fi, spre exemplu, observarea, interceptarea telecomunicațiilor, accesul la sistemele informatice și ordinul de a prezenta anumite documente". Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații nu prevede folosirea măsurilor speciale de investigații pentru depistarea bunurilor ce provin din activități ilegale. Recomandăm autorului să completeze art. 2 din Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații, prevăzând drept sarcină a activității speciale de investigații și depistarea bunurilor provenite din activități ilegale și colectarea probelor privind aceste bunuri.</p>	
	<p>31. la alin. (7) al art. 106¹ autorul proiectului menționează doar bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării. Conform art. 5 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a se asigura că măsurile privind blocarea, punerea sub sechestru și confiscarea includ, de asemenea: a) bunurile în care au fost transformate sau convertite produsele; c) câștigurile sau alte beneficii derivate din produse, din bunuri în care au fost transformate sau convertite produsele rezultate din infracțiune sau din bunuri cu care produsele infracțiunii au fost amestecate, până la valoarea estimată a produselor, în același mod și în aceeași măsură ca produsele”. O prevedere similară se regăsește și în Convenția ONU împotriva corupției, care la art. 31 par. 6 prevede că „Veniturile sau alte foloase obținute din bunul în care produsul a fost transformat sau convertit ori bunurile cu care a fost amestecat pot, de asemenea, face obiectul măsurii de sechestru și confiscare, în același mod și în aceeași măsură ca produsul infracțiunii”. Recomandăm autorului să prevadă la alin. (7) și confiscarea bunurilor în care au fost transformate sau convertite bunurile provenite din activitatea ilegală precum și orice venituri sau foloase obținute din bunurile în care au fost transformate, convertite sau amestecate bunurile rezultate din activitatea ilegală.</p>	<p>31. Se acceptă. A se vedea alin. (6) din art. 106/1 în versiunea finală a proiectului.</p>
	<p>32. La Art. III pct. 5,6,7 și 11, respectiv în cazul coruperii pasive, coruperii active, traficului de influență și îmbogățirii ilicite, autorul prevede o pedeapsă alternativă de amendă sau închisoare. Nu putem fi de acord cu aceste prevederi din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevederea unei pedepse alternative de amendă sau închisoare comportă un puternic caracter discreționar, dată fiind alternativa pe care o poate alege judecătorul în dependență de „motivare”; - pericolul unei pedepse cumulative (amenda și închisoarea) are un caracter preventiv mai mare decât o pedeapsă alternativă; 	<p>32. Se acceptă.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>- potrivit art. 19 din Convenția penală privind corupția (adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, ratificată prin Legea nr. 428-XV din 30.10.2003) Statele Părți la Convenție trebuie să prevadă sancțiuni și măsuri eficiente, potrivite și de descurajare incluzând, atunci când ele sunt comise de către persoane fizice, sancțiuni privative de libertate care pot duce la extrădare. Existența unei sancțiuni alternative, de aplicare a amenzii în loc de pedeapsa cu închisoare, în cazul unor acte de corupție, nu poate fi considerată descurajatoare.</p>	
	<p>33. La Art. III pct. 11 - autorul propune completarea Codului penal cu o nouă componentă de infracțiune – „îmbogățirea ilicită”. Latura obiectivă a infracțiunii propuse de către autor presupune existența unei fapte intenționate a unei persoane publice care a dus la îmbogățirea ilicită. În nota informativă autorul face referire la recomandarea făcută statelor părți la art. 20 din Convenția ONU împotriva corupției de a stabili în calitate de infracțiune îmbogățirea ilicită. Potrivit Ghidului legislativ pentru implementarea Convenției ONU împotriva corupției (§296) incriminarea îmbogățirii ilicite este condiționată de dificultatea întâmpinată de către acuzare de a demonstra că o persoană publică a solicitat sau acceptat o mită. Reieșind din redacția propusă de către autorul proiectului, organul de urmărire penală va trebui mai întâi să demonstreze fapta intenționată care a dus la îmbogățirea ilicită. Datorită dificultății de a demonstra fapta intenționată care a dus la îmbogățirea ilicită, în comparație cu demonstrarea unei diferențe între patrimoniul pe care-l deține persoana și veniturile legale ale acesteia, aplicarea prezentului articol va fi foarte dificilă. În legislația altor țări, cum ar fi Hong Kong, s-a pus accentul nu pe fapta intenționată ci pe „menținerea unui nivel de trai peste cel corespunzător veniturilor legale” sau pe „controlul asupra unor bunuri valoarea cărora este disproporționată cu veniturile sale legale”, fiind suficientă doar demonstrarea acestei disproporții și nu a faptelor care au generat aceste bunuri. Pentru a evita inaplicabilitatea componentei de infracțiune propuse, recomandăm autorului să reformuleze prevederea de la alin. (1) astfel încât să se pună accentul nu pe fapta intenționată care a generat careva bunuri, ci pe deținerea unui patrimoniu care este disproporționat în raport cu veniturile legale ale persoanei.</p>	<p>33. Se acceptă parțial. Norma propusă pentru articolul 330/2 a fost preluată din art. 20 al Convenției ONU împotriva corupției, care prevede în mod expres că urmau să existe „acțiuni ilicite” îndreptate spre îmbogățirea ilicită. În expertiza CoE la proiectul de lege s-a menționat că, în raport cu art. 20 al Convenției ONU și cu reglementările altor țări (Hong Kong, Argentina, Ucraina) „Avantajul reglementării moldovene constă în faptul că sarcina probei încă ține pe deplin de urmărirea penală: Spre deosebire de articolul 20 din UNCAC, legea Republicii Moldova nu ar cere funcționarului să „explice în mod rezonabil” averea sa în raport cu veniturile sale. Prin urmare, nimic nu indică dacă condamnarea unui funcționar public bazată pe o discrepanță semnificativă între averea reală și cea declarată a acestuia și pe o evaluare generală a faptelor ar încălca prezumția de nevinovăție.”</p>
	<p>34. La Art. III pct. 11 la alin. (1) al art. 330² autorul se referă la „mărirea substanțială” a patrimoniului. Considerăm că referirea făcută de autor la „mărirea substanțială”, fără a fi clare limitele pentru o astfel de apreciere, vor permite calificarea și aplicarea discreționară de către organul de urmărire penală și respectiv de către instanță a prevederii propuse. Recomandăm autorului să specifice în mod clar limitele potrivit cărora se va putea aprecia mărirea patrimoniului ca fiind una substanțială sau nu.</p>	<p>34. Se acceptă.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>35. La Art. III pct. 11 la alin. (3) este prevăzută liberarea de răspundere penală a persoanei dacă aceasta s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sânt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o și a contribuit activ la stabilirea originii patrimoniului. Există pericolul folosirii abuzive a acestei prevederi. Astfel, persoanele vor săvârși fapta prevăzută la art. 330², vor profita de rezultatele dorite, după aceasta se vor autodenunța, și în rezultat vor evita răspunderea penală pentru fapta comisă. Potrivit standardelor Consiliului Europei, nu se acceptă ca autorul infracțiunii să fie liberat de pedeapsă doar pentru că s-a autodenunțat. În rapoartele de evaluare în runda a III-a, GRECO (Grupul de state împotriva corupției) a atenționat, cu referire la „câșta activă”, asupra faptului că, potrivit prevederilor examinate, nu este posibilă luarea în considerare a situației particulare, cum ar fi motivul pentru care persoana s-a autodenunțat.</p> <p>Considerăm necesară excluderea acestei prevederi, pentru a evita folosirea abuzivă a acesteia. Prevenirea și combaterea îmbogățirii ilicite se poate realiza prin desfășurarea unor investigații financiare, cu utilizarea măsurilor speciale de investigație.</p>	35. Se acceptă.
Procuratura Generală	<p>36. Aprecieri pozitive propunerile de completare a <i>Legii nr.544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului</i>, precum și al <i>Legii nr.947-XIII din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii</i>, noapții normative adoptarea și punerea în aplicare a cărora va favoriza consolidarea independenței și imparțialității întregului corp judecătoresc.</p>	36. Se ia act.
	<p>37. Modificarea sancțiunilor componentelor de infracțiune în care sunt incriminate actele de corupție și cele conexe corupției în sensul agravării pedepselor existente, precum și a dispozițiilor Părții Generale a Codului Penal, se justifică din perspectiva creării cadrului punitiv descurajant comiterii unor asemenea fapte.</p>	37. Se ia act
	<p>38. Obiectăm asupra completării Codului penal cu art.330¹ care ar incrimina îmbogățirea ilicită, cel puțin actuala construcție juridică este contrară rigorilor de claritate și previzibilitate a legii, însușiri a normei de drept chemate să asigure comprehensiunea acesteia din partea potențialilor destinatari.</p> <p>Luând în considerație principiul legalității incriminării, stipulat în art.7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, și având în vedere jurisprudența constantă a CtEDO prin care s-a făcut interpretarea acestui articol, proiectul normei de incriminare, în formula propusă, comportă ambiguități în partea ce ține de desfășurarea conținutului laturii obiective a infracțiunii, lăsând loc de interpretare extensivă defavorabilă a legii.</p> <p>Mai mult ca atât, „îmbogățirea ilicită” în esență reprezintă rezultatul acțiunii ilegale prin intermediul căreia se urmărește obținerea proprietăților și, din acest punct de vedere, fapta persoanei publice poate întruni elementele unei infracțiuni deja incriminate în legea</p>	<p>38. Nu se acceptă.</p> <p>În expertiza CoE oferită la proiectul Legii este prezentată analiza compatibilității componente de la art. 330/2 CP cu Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și jurisprudența CtEDO (art. 6 și art. 8), fiind enunțat în mod expres că această normă, în principiu este conformă CEDO și jurisprudenței în materia respectivă.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>penală pentru, care funcționarul urmează să fie tras la răspundere. Or, fapta incriminarea căreia se propune trebuie apreciată și din perspectiva respectării garanțiilor prevăzute de art 4 al Protocolului 7 al CEDO.</p> <p>39. Instituția confiscării extinse se află în legătură organică cu eventuala infracțiune „imbogățirea ilicită”, iar obiecțiile formulate sunt valabile și în acest caz. Apreciem critic prevederile alin.(2) lit b) din proiect unde este indicat, că „<i>instanța are convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin. (1)</i>”. Suntem de părerea, că ilegalitatea veniturilor trebuie probată fără echivoc în cadrul cercetării judecătorești prin demonstrarea legăturii directe dintre venituri și infracțiunea comisă, ceea ce ar permite confiscarea averilor condamnatului dobândite ca rezultat al săvârșirii unei fapte penale, altfel se creează pericolul legiferării unei instituții care ar putea aduce atingere dreptului fundamental consacrat în art.46 al Constituției Republicii Moldova.</p> <p>Estimind în ansamblu necesitatea modificărilor și completărilor inițiate de Ministerul Justiției considerăm, că proiectul pentru modificarea și completarea unor acte legislative propus spre avizare este parțial justificat, cu rezervele formulate.</p>	<p>39. Nu se acceptă.</p> <p>Măsura confiscării extinse propuse prin proiectul de lege nu este relaționată direct cu infracțiunea îmbogățirii ilicite, or această măsură de siguranță urmează să se aplice privitor la o gamă largă de infracțiuni prevăzute expres la alin. (1) al art. 106/1 propus, infracțiunea de îmbogățire ilicită fiind inclusă în această listă.</p> <p>Or, confiscarea extinsă are un caracter mult mai larg fiind o măsură de siguranță aplicată mai multor categorii de infracțiuni, pe când îmbogățirea ilicită reprezintă o componentă de infracțiune separată, iar în cazul condamnării pentru săvârșirea ei poate fi aplicată măsura confiscării extinse.</p>
<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>40. Analizând proiectele de Legi nominalizate, Consiliul trage concluzia de a le respinge integral.</p> <p>Nu pot fi acceptate nici modificările în Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Legea cu privire la statutul judecătorului și Codul penal.</p> <p>De exemplu, art. 106/1 CP, art. 330/2 CP din proiect contravin art. 46 alin. 3 din Constituție, Protocolului nr. 1 CEDO, jurisprudenței Curții Europene. Hotărârile Curții Constituționale nr. 21 din 20 octombrie 2011, altor norme și principii care urmează a fi puse la bază în tot ansamblul lor, dar nu numai unele segmente din ele.</p>	<p>40. Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariile precedente din Sinteză privitor la acest subiect.</p>
<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>41. La Art. III</p> <p>La proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative considerăm că art. 106/1 – confiscarea extinsă, necesită o reglementare mai completă în vederea excluderii caracterului interpretativ ce ar putea surveni</p>	<p>41. Se acceptă.</p> <p>Articolul 106/1 a fost revizuit integral.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (Raport de expertiză anticorupție din 04.10.2013)</p>	<p>42. La Art. III pct. 4 din proiect (lit. a) a alin. (2) al art. 106/1) este prevăzută drept condiție pentru aplicarea confiscării extinse deținerea unor bunuri a căror valoare depășește veniturile legale ale persoanei condamnate și acestea au fost dobândite într-o perioadă de 5 ani înainte și după momentul săvârșirii infracțiunii. Activitatea infracțională a persoanei condamnate poate dura o perioadă ce depășește termenul propus de „5 ani”. Documentar persoana poate modifica datele încât bunurile deținute să nu se încadreze în termenul propus de către autor. Autorul proiectului nu aduce argumente ce ar justifica stabilirea anume a acestui termen. Nu este prezentată practica altor țări referitoare la termenul respectiv. În lipsa unor argumente privind</p>	<p>42. Se acceptă.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu referințele respective. Menționăm că limitarea aplicării confiscării extinse pentru o perioadă anterioară comiterii infracțiunii este prevăzută în legislația Norvegiei și României.</p> <p>Stabilirea în lege, cu precizie, a limitei de 5 ani anterior comiterii infracțiunii, precum și fixarea de către legiuitor, cu aceeași precizie, a momentului emiterii actului de sesizare a</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>stabilirea anume a acestui termen, considerăm că acesta este unul nejustificat și restrictiv. Recomandăm autorului să completeze nota informativă a prezentului proiect cu argumente referitoare la necesitatea stabilirii anume a acestui termen și cu exemple din alte țări.</p>	<p>instanței constituie premise pentru formarea unei jurisprudențe unitare, pentru evitarea divergențelor în interpretarea perioadei pe care instanțele judcătorești o iau în considerare pentru a stabili existența unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit. Fixarea acestor limite de timp are, în același timp, rolul de a facilita probarea existenței unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit.</p>
	<p>43. Implementarea prevederilor prezentului proiect presupune cheltuieli legate de asigurarea testării la poligraf. Deși autorul proiectului prezintă în nota informativă cheltuielile necesare pentru testarea la poligraf, nu este menționată și sursa din care vor fi acoperite acestea. Recomandăm autorului să menționeze în nota informativă și sursele din care vor fi acoperite aceste cheltuieli.</p>	<p>43. Se acceptă. Nota informativă a fost completată cu mențiunea că sursele necesare pentru acoperirea activităților respective vor fi alocate din bugetul de stat. Menționăm, la fel, că în procesul calculării costurilor pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, au fost luate în calcul și cheltuielile necesare pentru implementarea activităților legate de testarea la poligraf a candidaților la funcțiile de judecător și procuror.</p>
	<p>44. La Art. III pct. 4 din proiectul de lege (alin. (6) al art. 106/1) este prevăzută confiscarea bunurilor și banilor obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, inclusiv bunurile în care au fost transformate sau convertite bunurile provenite din activitățile infracționale. Conform art. 5 din Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a se asigura că măsurile privind blocarea, punerea sub sechestru și confiscarea includ, de asemenea: a) bunurile în care au fost transformate sau convertite produsele; c) câștigurile sau alte beneficii derivate din produse, din bunuri în care au fost transformate sau convertite produsele rezultate din infracțiune sau din bunuri cu care produsele infracțiunii au fost amestecate, până la valoarea estimată a produselor, în același mod și în aceeași măsură ca produsele”. Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției prevede la par. 6 al art. 31 că „Veniturile sau alte foloase obținute din bunul în care produsul a fost transformat sau convertit ori bunurile cu care a fost amestecat pot, de asemenea, face obiectul măsurii de sechestru și confiscare, în același mod și în aceeași măsură ca</p>	<p>44. Se acceptă.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>produsul infracțiunii". Recomandăm autorului să reformuleze prevederea de la alin. 6 al art. 106/1 astfel încât să fie clar că urmează a fi confiscate atât bunurile în care au fost transformate sau convertite bunurile provenite din activități infracționale cât și veniturile sau foloasele obținute din aceste bunuri (în care au fost transformate sau convertite bunurile rezultate din activitatea ilegală).</p>	
	<p>45. La Art. III pct. 8, 12, 14 și 15 din proiect, în cazul agravantelor prevăzute pentru infracțiunile de trafic de influență, îmbogățire ilicită, luare și dare de mită autorul prevede o pedeapsă alternativă de amendă sau închisoare. Nu putem fi de acord cu aceste prevederi din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevederea unei pedepse alternative de amendă sau închisoare comportă un puternic caracter discreționar, dată fiind alternativa pe care o poate alege judecătorul în dependență de „motivare”; pericolul unei pedepse cumulative (amenda și închisoarea) are un caracter preventiv mai mare decât o pedeapsă alternativă; - potrivit art. 19 din Convenția penală privind corupția (adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, ratificată prin Legea nr. 428-XV din 30.10.2003) Statele Părți la Convenție trebuie să prevadă sancțiuni și măsuri eficiente, potrivite și de descurajare incluzând, atunci când ele sunt comise de către persoane fizice, sancțiuni privative de libertate care pot duce la extrădare. Existența unei sancțiuni alternative, de aplicare a amenzii în loc de pedeapsa cu închisoare, în cazul unor acte de corupție, nu poate fi considerată descurajatoare. Recomandăm autorului să excludă conjuncția "sau" de la Art. III pct. 8, 12, 14 și 15 fiind astfel prevăzută o pedeapsă cumulativă: amenda și închisoarea 	<p>45. Nu se acceptă.</p> <p>Agravarea pedepselor, stabilirea unor sancțiuni mai mari, în aspect criminologic, nu reprezintă factorul determinat sau cel mai descurajator pentru a preveni comiterea unor infracțiuni.</p> <p>Remarcăm faptul că prin proiectul de lege, sancțiunea amenzii a fost majorată considerabil, iar aplicarea acesteia față de făptuitor la fel poate fi privită ca un factor descurajant.</p> <p>Adițional, atât sancțiunea amenzii, cât și sancțiunea închisorii vor fi aplicate cu pedeapsa complementară „privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate” pentru o perioadă de la 5 pînă la 15 ani.</p> <p>Astfel, este important ca persoanele respective să fie eliminate din sectorul public și să fie sancționate efectiv, nefiind imperativ necesar ca ele să fie în mod neapărat supuse la pedeapsa cu închisoare. Or, este necesar să fie evitată orice eventuală impunitate a persoanelor culpabile de săvîrșirea infracțiunilor de corupție.</p>
	<p>46. Art. II din proiect: la art. 22/1 alin.(1) autorul face trimitere la art. 8 alin. (3/1) din Legea nr.544/1995 în ceea ce privește condițiile de prezentare a informațiilor privind comunicarea interzisă. Recomandarea: Recomandăm autorului să facă trimitere la art. 15 alin. (2) din Legea nr.544/1995 care se referă la prezentarea de către judecător a informației despre comunicarea interzisă</p>	<p>46. Se acceptă.</p>
	<p>47. La Art. I pct. 4 din proiect: este propusă o nouă redacție a alin.(2) al art. 15 din Legea nr.544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia judecătorul va informa în mod obligatoriu în scris Consiliul Superior al Magistraturii despre comunicarea sau tentativa de comunicare dintre judecător cu un participant la proces sau alte persoane, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică, dacă această comunicare a avut loc "altfel decît în condițiile prevăzute de art. 8 alin. (3/1)". Considerăm această prevedere ca fiind una ambiguă deoarece nu este clar în ce situație judecătorul va fi obligat să</p>	<p>47. Se acceptă.</p>

Autorul avizului	Conținutul obiecției/recomandării	Poziția Ministerului Justiției
	<p>informeze Consiliul Superior al Magistraturii despre comunicarea respectivă. Caracterul general al redacției propuse permite interpretarea acestei prevederi în sensul că judecătorul are obligația respectivă când a avut loc o comunicare cu o persoană, care este și un participant la un proces, chiar și când aceasta (comunicarea) nu este legată de dosarul aflat în procedura sa. Lipsa unei clarități în ceea ce privește situațiile când este aplicabilă obligația respectivă va permite aprecierea în mod discreționar a faptului dacă judecătorul avea sau nu obligația de a informa Consiliul Superior al Magistraturii.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să coreleze obligația de a informa Consiliul Superior al Magistraturii cu interdicția prevăzută la art. 8 alin.(3/1) din Legea nr.544/1995. Astfel, judecătorul va avea obligația de informare atunci când a avut loc comunicarea interzisă care este prevăzută la art. 8 alin. (3/1) din Legea nr.544/1995.</p>	
	<p>48. Art. III pct. 4 - la alin. (2) lit. a) de la art. 106/1 este prevăzută drept condiție pentru dispunerea confiscării speciale faptul ca valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată să depășească” în mod substanțial” veniturile dobândite licit de aceasta. Termenul de” mod substanțial” folosit de autor este unul ambiguu, susceptibil de interpretare discreționară. Această prevedere va permite instanței, la stabilirea existenței condițiilor pentru aplicarea confiscării speciale să aprecieze în mod discreționar dacă valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată depășește în mod substanțial veniturile dobândite licit.</p> <p>Recomandarea: Pentru a exclude caracterul discreționar al acestei prevederi, recomandăm autorului să specifice în ce condiții depășirea veniturilor dobândite licit va fi considerată una substanțială.</p>	<p>48. Nu se acceptă. Standardele internaționale, Decizia-cadru 2005/217/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea, precum și experiența statelor care au reglementări privitor la confiscarea extinsă nu conțin prevederi care să „plafoneze” sau să stabilească cu exactitate o valoare care ar indica „substanțialitatea” creșterii.</p> <p>Această apreciere urmează a fi făcută de către instanțele judecătorești de la caz la caz, prin raportare la circumstanțe concrete.</p>
	<p>49. Art. I pct. 4 din proiect - se propune completarea art. 15 alin. (1) din Legea nr.544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului cu un nou alineat care prevede obligația judecătorului de a declara actele de corupție și faptele de comportament corupțional care iau devenit cunoscute în exercitarea atribuțiilor de serviciu.</p> <p>Autorul proiectului a omis menționarea și ”actelor conexe actelor de corupție”, prevăzute la art. 16 alin. (3) din Legea nr. 90 din 25.04.2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să indice printre actele ce urmează a fi declarate de către judecători și a ”actelor conexe actelor de corupție”.</p>	<p>49. Se acceptă.</p>